

Sygn. akt: I Ns 742/18

POSTANOWIENIE

Dnia 2 grudnia 2020 roku

Sąd Rejonowy w Limanowej I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Małgorzata Hybel
-----------------	----------------------

po rozpoznaniu w dniu 2 grudnia 2020 roku w Limanowej

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku K. S.

z udziałem A. S., C. S., S. S. (1), M. S. (1), Wyższego Seminarium w T., S. B., K. K. i Z. O.

o dział spadku

o dział spadku po Z. S. (1)

postanawia:

I. umorzyć postępowanie w stosunku do Wyższego Seminarium Duchownego w T.,

II. ustalić, że w skład spadku po Z. S. (1) wchodzi:

1. ruchomości:

a. samochód V. (...), nr rej. (...) – o wartości 65.000 zł (sześćdziesiąt pięć tysięcy złotych)

b. złoty zegarek o wartości 6504 zł (sześć tysięcy pięćset cztery złote)

c. komplet mebli o wartości 7000 zł (siedem tysięcy złotych)

d. szafa o wartości 1000 zł (jeden tysiąc złotych)

e. pościel i bielizna o wartości 240 zł (dwieście czterdzieści złotych)

f. komputer T. o wartości 48 zł (czterdzieści osiem złotych)

g. sprzęt RTV i DVD o wartości 1504 zł (jeden tysiąc pięćset złotych i cztery złote)

h. laptop firmy (...) o wartości 200 zł (dwieście złotych),

i. sztuce o wartości 200 zł (dwieście złotych).

2. środki pieniężne w kwocie 289.273,19 zł (dwieście osiemdziesiąt dziewięć tysięcy dwieście siedemdziesiąt trzy złote i dziewiętnaście groszy),

III. ustalić, że własnoręczny testament Z. S. (1) sporządzony w dniu 10 października 2006 roku zawiera ważne i skuteczne zapisy zwykłe ruchomości opisanych w punkcie II.1.b – i,

IV. w wykonaniu zapisów zwykłych przyznać na wyłączną własność:

1. C. S. syna S. i L. zegarek i komplet mebli opisany w punkcie II.1.b i c niniejszego postanowienia,
2. K. K. córki S. i L. szafę, pościel i bieliznę opisane w punkcie II.1.d i e niniejszego postanowienia,
3. S. B. córki S. i L. komputer T. opisany w punkcie II.1.f niniejszego postanowienia,
4. A. S. syna S. i L. sprzęt RTV i DVD opisany w punkcie II.1.g niniejszego postanowienia,
5. Z. O. córki S. i L. laptop D. opisany w punkcie II.1.h niniejszego postanowienia,
6. M. S. (1) syna S. i L. sztuce opisane w punkcie II.1.i,

V. w wyniku działu spadku po Z. S. (1) przyznać na wyłączną własność:

1. K. S. syna S. i L. samochód V. (...) opisany w punkcie II.1.a niniejszego postanowienia,
2. S. S. (1) syna S. i L. środki pieniężne opisane w punkcie II.2.

VI. zasądzić od wnioskodawcy K. S. tytułem spłaty na rzecz uczestników:

1. C. S. kwotę 792,69 zł (siedemset dziewięćdziesiąt dwa złote i sześćdziesiąt dziewięć groszy) płatną w terminie 1 miesiąca od daty uprawomocnienia się niniejszego postanowienia z ustawowymi odsetkami za opóźnienie na wypadek uchybienia terminowi płatności;
2. K. K. kwotę 792,69 zł (siedemset dziewięćdziesiąt dwa złote i sześćdziesiąt dziewięć groszy) płatną w terminie 1 miesiąca od daty uprawomocnienia się niniejszego postanowienia z ustawowymi odsetkami za opóźnienie na wypadek uchybienia terminowi płatności;
3. S. B. kwotę 647,24 zł (sześćset czterdzieści siedem złotych i dwadzieścia cztery grosze) płatną w terminie 1 miesiąca od daty uprawomocnienia się niniejszego postanowienia z ustawowymi odsetkami za opóźnienie na wypadek uchybienia terminowi płatności;
4. A. S. kwotę 792,69 zł (siedemset dziewięćdziesiąt dwa złote i sześćdziesiąt dziewięć groszy) płatną w terminie 1 miesiąca od daty uprawomocnienia się niniejszego postanowienia z ustawowymi odsetkami za opóźnienie na wypadek uchybienia terminowi płatności;
5. Z. O. kwotę 792,69 zł (siedemset dziewięćdziesiąt dwa złote i sześćdziesiąt dziewięć groszy) płatną w terminie 1 miesiąca od daty uprawomocnienia się niniejszego postanowienia z ustawowymi odsetkami za opóźnienie na wypadek uchybienia terminowi płatności;
6. M. S. (1) kwotę 647,24 zł (sześćset czterdzieści siedem złotych i dwadzieścia cztery grosze) płatną w terminie 1 miesiąca od daty uprawomocnienia się niniejszego postanowienia z ustawowymi odsetkami za opóźnienie na wypadek uchybienia terminowi płatności;

VII. zasądzić od uczestnika S. S. (1) tytułem spłaty na rzecz uczestników:

1. C. S. kwotę 43.491,45 zł (czterdzieści trzy tysiące czterysta dziewięćdziesiąt jeden i czterdzieści pięć groszy) płatną w terminie 1 miesiąca od daty uprawomocnienia się niniejszego postanowienia z ustawowymi odsetkami za opóźnienie na wypadek uchybienia terminowi płatności;

2. K. K. kwotę 43.491,45 zł (czterdzieści trzy tysiące czterysta dziewięćdziesiąt jeden i czterdzieści pięć groszy) płatną w terminie 1 miesiąca od daty uprawomocnienia się niniejszego postanowienia z ustawowymi odsetkami za opóźnienie na wypadek uchybienia terminowi płatności;
 3. S. B. kwotę 35.511,89 zł (trzydzieści pięć tysięcy pięćset jedenaście złotych i osiemdziesiąt dziewięć groszy) płatną w terminie 1 miesiąca od daty uprawomocnienia się niniejszego postanowienia z ustawowymi odsetkami za opóźnienie na wypadek uchybienia terminowi płatności;
 4. A. S. kwotę 43.491,45 zł (czterdzieści trzy tysiące czterysta dziewięćdziesiąt jeden i czterdzieści pięć groszy) płatną w terminie 1 miesiąca od daty uprawomocnienia się niniejszego postanowienia z ustawowymi odsetkami za opóźnienie na wypadek uchybienia terminowi płatności;
 5. Z. O. kwotę 43.491,45 zł (czterdzieści trzy tysiące czterysta dziewięćdziesiąt jeden i czterdzieści pięć groszy) płatną w terminie 1 miesiąca od daty uprawomocnienia się niniejszego postanowienia z ustawowymi odsetkami za opóźnienie na wypadek uchybienia terminowi płatności;
 6. M. S. (1) kwotę 35.511,89 zł (trzydzieści pięć tysięcy pięćset jedenaście złotych i osiemdziesiąt dziewięć groszy) płatną w terminie 1 miesiąca od daty uprawomocnienia się niniejszego postanowienia z ustawowymi odsetkami za opóźnienie na wypadek uchybienia terminowi płatności;
- VIII. zasądzić od wnioskodawcy oraz uczestników S. B., K. K., Z. O., A. S., C. S. i M. S. (1) kwoty po 330 zł (trzysta trzydzieści złotych) na rzecz uczestnika S. S. (1) tytułem zwrotu kosztów pogrzebu Z. S. (1),
- IX. w pozostałym zakresie wniosek uczestnika S. S. (1) o zwrot kosztów pogrzebu oddalić,
- X. oddalić wniosek uczestnika S. S. (1) o rozliczenie darowizn dokonanych przez Z. S. (1),
- XI. nakazać ściągnąć na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Limanowej tytułem zwrotu nieuiszczonych kosztów sądowych od wnioskodawcy i uczestnika K. S. kwoty po 554 zł (pięćset pięćdziesiąt cztery złote),
- XII. pozostałe, poza sądowymi, koszty postępowania znieść między stronami.

UZASADNIENIE

postanowienia z dnia 2 grudnia 2020 roku

Wnioskodawca K. S. wniósł o dokonanie działu spadku zgodnie z testamentem (punkt 3) zmarłego w dniu 7 lipca 2017r. w G. - Z. S. (1), ostatnio stale zamieszkałego w Dobrej, zgodnie z którym uczestnicy i wnioskodawca nabyli:

1. C. S. – komplet mebli oraz złoty zegarek,
2. K. K. – szafę, pościel i bieliznę,
3. S. B. – komputer T.,
4. A. S. – sprzęt RTV i DVD,
5. Z. O. – komputer, laptop D.,
6. K. S. – samochód V. (...) & STYLE 2.0 TSI 132 KW nr rejestracyjny (...).

Odnośnie ruchomości i funduszy na rachunkach bankowych nieobjętych zapisami testamentowymi wniósł o podział wedle stwierdzenia tj. wedle ustawy – po równo dla każdego z rodzeństwa. W uzasadnieniu podniósł, że tut. Sąd w sprawie o stwierdzenie nabycia spadku i w sprawie o zmianę postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku stwierdził jednoznacznie istnienie testamentu oraz poszczególnych jego zapisów. Zatem wniosek obejmujący dział

wedle zapisów jest w pełni uzasadniony – tym bardziej, że wszelkie ruchomości wskazane w testamencie zostały przez spadkobierców przejęte, a jedynym problematycznym przedmiotem zapisu jest samochód osobowy. Odnośnie pozostawionych ruchomości nieujętych w testamencie, a posiadanych przez spadkodawcę tj. funduszy na rachunkach bankowych wniósł o ich podział zgodnie z postanowieniem o stwierdzeniu nabycia spadku. W ocenie wnioskodawcy spadkodawca nie poczynił darowizn podlegających zaliczeniu na schedę spadkową.

W piśmie z 27 lutego 2019 roku (k.32) uczestnik S. S. (1) wniósł o dokonanie działu spadku zgodnie z postanowieniem o stwierdzeniu nabycia spadku - na podstawie ustawy, a nie na podstawie testamentu. Wskazał również, że wartość udziału w spadku (1/8) zgodnie ze zgłoszeniem do Urzędu Skarbowego wynosi 10.212 zł .

Uczestniczka K. K. w odpowiedzi na wniosek (k. 44 - 46) wniosła o dokonanie działu spadku zgodnie z postanowieniem o stwierdzeniu nabycia spadku po 1/8 części. Wniosła również aby S. S. (1) rozliczył się z pieniędzy w kwocie 289.208,48 zł, które wypłacił z konta spadkodawcy, kiedy spadkodawca leżał nieprzytomny w szpitalu. Podniosła również, że samochodu nie było w testamencie, ponieważ został zakupiony dopiero w 2013 roku. Wniosła również o zwrócenie się do ZUS, kto pobrał zasiłek pogrzebowy.

Uczestniczka Z. O. w piśmie z 8 marca 2019 roku (k.65) wniosła o dokonanie podziału spadku po 1/8 zgodnie z postanowieniem o stwierdzeniu nabycia spadku.

Uczestnik Wyższe Seminarium Duchowe w T. w piśmie z 4 marca 2019 roku (k.72) oświadczył, iż nie kwestionuje postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku po Z. S. (1) zgodnie, z którym Seminarium nie dziedziczy po spadkodawcy, a zatem nie ma uprawnienia do wzruszenia prawomocnego orzeczenia Sądu w przedmiocie stwierdzenia nabycia spadku.

W piśmie z 17 kwietnia 2019 roku (k.196) S. S. (1) podniósł, iż działał jako pełnomocnik do rachunków bankowych spadkodawcy i na tej podstawie wypłacił z kont spadkodawcy zgromadzone tam środki, które stanowiły rekompensatę przekazanych wcześniej spadkodawcy pieniędzy w łącznej kwocie 359.000 zł.

W piśmie z 26 lutego 2020 roku (k.581) uczestniczka S. B. oświadczyła, iż nie sprzeciwia się podziałowi spadku, w ten sposób aby samochód przypadł K. S., bez obowiązku spłaty na jej rzecz.

W piśmie z 20 lipca 2020 roku (k.648 - 649) uczestnik M. S. (1) oświadczył, iż podtrzymuje swoje dotychczasowe stanowisko i nie wnosi o zasądzenie spłaty z tytułu przyznania na rzecz K. S. samochodu.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 7 lipca 2017 roku w G. zmarł Z. S. (1) ostatnio stale zamieszkały w Dobrej. W testamencie z dnia 10 października 2006 roku spadkodawca przeznaczył dla swojego rodzeństwa:

- C. S. – komplet mebli oraz złoty zegarek,
- K. K. – szafę, pościel i bieliznę,
- S. B. – komputer T.,
- A. S. – sprzęt RTV i DVD,
- Z. O. – komputer, laptop D.,
- K. S. – samochód osobowy.

Postanowieniem z 2 lutego 2018 roku, w sprawie I Ns 511/17 Sąd Rejonowy w Limanowej stwierdził, że spadek po Z. S. (1) na podstawie ustawy nabyło jego rodzeństwo: C. S., K. K., S. B., M. S. (1), A. S., Z. O., K. S. i S. S. (1) po 1/8 części.

W ustnych motywach uzasadnienia postanowienia wskazano, iż rozrządzenia testamentowe zawarte w ostatniej woli zmarłego miały charakter zapisów zwykłych.

Dowód: postanowienie SR w Limanowej z 2 lutego 2018 roku, sygn. akt I Ns

511/17 k. 20, kopia testamentu k.10.

Przed Sądem Rejonowym w Nowym Sączu toczy się postępowanie o dział spadku po L. i S. S. (1) (rodzicach stron) pod sygn. akt I Ns 408/18. Przedmiotem tego postępowania jest nieruchomości położona w M. gm. C. stanowiąca dz. ew. 54/9 i 268/1 objęte księgą wieczystą (...), której współwłaścicielem w 1/72 był spadkodawca.

Dowód: odpis zupełny księgi wieczystej k. 277 – 284, fakty znane Sądowi z

urzędu.

W skład spadku wchodzi ruchomości:

- a. samochód V. (...), nr rej. (...), rok produkcji 2013 – o wartości 65.000 zł
- b. zegarek o wartości 6504 zł,
- c. komplet mebli o wartości 7000 zł,
- d. szafa o wartości 1000 zł,
- e. pościel i bielizna o wartości 240 zł,
- f. sztuce o wartości o wartości 200 zł
- g. komputer T. o wartości 48 zł,
- h. sprzęt RTV i DVD o wartości 1504 zł,
- i. laptop firmy (...) o wartości 200 zł.

Wartość powyższych ruchomości została zgodnie podana przez strony na podstawie złożonych przez nich deklaracji do Urzędu Skarbowego.

Dowód: deklaracje podatkowe: S. S. (1) k. 36 – 39, Z. O. k.

68 – 70, kserokopia dowodu rej. k. 285 -289, oświadczenia stron k.

611,613, 615, 617, 619, 621 i 627.

Spadkodawca Z. S. (1) był posiadaczem rachunków bankowych w Banku (...) S.A.

W dniu 16 czerwca 2016 roku Z. S. (1) ustanowił swoim pełnomocnikiem do dysponowania wszystkimi jego rachunkami w Banku (...) brata S. S. (1).

S. S. (1) dokonał przelewów na rzecz Z. S. (1):

- a. 30.000 zł w dniu 29 maja 2009 roku (k.201),
- b. 75.000 zł w dniu 26 sierpnia 2011 roku (k.201),
- c. 50.000 zł w dniu 28 października 2011 roku (k.201),

- d. 4000 zł w dniu 4 stycznia 2016 roku (k.201),
- e. 40.000 zł w dniu 8 grudnia 2016 roku (k.201),
- f. 60.000 zł w dniu 2 października 2012 roku (k.200)

czyli łącznie na kwotę 259.000 zł.

Z. S. (1) został przyjęty do szpitala w G. w dniu 1 lipca 2017 roku z uwagi na utratę nieprzytomności z podejrzeniem krwawienia do centralnego układu nerwowego. Spadkodawca nie odzyskał przytomności. W dniu 6 lipca konsultujący go neurochirurg, na podstawie badania TK o godz. 14.50 wysunął podejrzenie śmierci mózgu. Po kolejnych badaniach, w dniu 7 lipca 2017 roku szpital poinformował rodzinę o podejrzeniu śmierci mózgu. Komisja ds. stwierdzenia trwałego nieodwracalnego ustania czynności mózgu po zapoznaniu się z dokumentacją pacjenta oraz z wynikami badań stwierdziła zgon chorego o godzinie 23.15.

W czasie kiedy Z. S. (1) był nieprzytomny w szpitalu, uczestnik S. S. (1) wypłacił z jego kont bankowych jako pełnomocnik następujące kwoty:

- a. 2500 zł w dniu 2 lipca 2017 roku (k.385),
- b. 11.800 zł w dniu 1 lipca 2017 roku (k. 416/2),
- c. 400 zł w dniu 7 lipca 2017 roku (k.385),
- d. 10,10 zł w dniu 18 lipca 2017 roku (k.385)
- e. 54,61 zł w dniu 18 lipca 2017 roku (k.416/2)

Ponadto w dniu 7 lipca 2017 roku S. S. (1) dokonał likwidacji wszystkich lokat Z. S. (1) w Banku (...) S.A. na łączną kwotę 274 508,48 zł. Powyższa kwota została przelana na konto bankowe uczestnika S. S. (1). Łączna kwota wypłat od 1 lipca 2017 roku wyniosła 289. 273,19 zł.

Dowód: pełnomocnictwo k. 199, potwierdzenia przelewów na rzecz Z. S. (1) k. 312 – 316, karta informacyjna leczenia szpitalnego k. 356, informacja o stanie kont i lokat Z. S. (1) k.378 - 398, częściowo zeznania uczestnika S. S. (1) k. 300,

W dniu 5 lutego 2004 roku Z. S. (1) sprzedał swojej siostrze K. K. i jej mężowi C. K. samochód T. (...) o numerze rej. (...), rok produkcji 1999 - za kwotę 25.000 zł . Spadkodawca w umowie potwierdził odbiór powyższej kwoty.

W dniu 10 stycznia 2008 roku Z. S. (1) sprzedał swojej siostrze K. K. i jej mężowi C. K. samochód T. (...) o numerze rej. (...), rok produkcji 2004 - za kwotę 25.000 zł . Spadkodawca w umowie potwierdził odbiór powyższej kwoty.

W dniu 2 czerwca 2013 roku Z. S. (1) sprzedał swojemu bratu M. S. (1) samochód T. (...) o numerze rej. (...), rok produkcji 2007 - za kwotę 40.000 zł . Spadkodawca w umowie potwierdził odbiór powyższej kwoty.

Dowód: umowa sprzedaży z 2.06.2013r. k. 118 – 119, umowy sprzedaży k. 120 – 121 i 222-223.

W dniu 7 maja 2006 roku Z. S. (1) pożyczył bratu M. 20.000 zł.

W 2000 roku Z. S. (1) pożyczył swojemu bratu A. 36.000 zł . W dniu 16 sierpnia 2016 roku bracia umówili się, że w zamian za udzielenie przez A. S. bratu Z. pełnomocnictwa Z. umarza pożyczkę z 2000 roku i dodatkowo daje A. 25.000 zł.

W 2012 roku Z. S. (1) pożyczył swojemu bratu C. 20.000 zł. Z. S. (1) dokonał dwóch przelewów bankowych po 20.000 zł każdy, w dniach: 22 marca 2012 roku i 23 marca 2020 roku na rzecz C. S.. Kwota 20.000 zł została zwrócona przez C. S. w dniu 23 marca 2012 roku

W dniu 4 czerwca 2016 roku bracia umówili się, że w zamian za udzielenie przez C. S. bratu Z. pełnomocnictwa Z. umarza pożyczkę z 2012 roku i dodatkowo daje C. 10.000 zł.

Dowód: przelew k.183, potwierdzenie k.122, potwierdzenie k.123, zapisek k.124, zeznania uczestnika M. S. (1) k.300/2 i uczestnika C. S. k.300/2 – 301, potwierdzenie przelewów dla C. S. k.166 – 192, wyciąg z rachunku C. S. k. 234.

Z. S. (1) dokonywał systematycznie na rzecz swojego rodzeństwa przelewów z okazji świąt, urodzin. Były to kwoty od 100 zł do 1000 zł. W tytułach przelewu wpisywane było m.in. „przelew mikołajkowy na święta”, „przelew jubileusz”, „święteczna paczka”, „przelew na święta”, „przelew imieninowy”, „przelew wakacyjny”, „przelew na leki”, „niechciany mikołajkowy prezent”.

Dowód: potwierdzenie przelewów dla M. S. (1) k.126 – 155, potwierdzenie przelewów dla K. S. k.157 – 161, potwierdzenie przelewów dla A. S. k.163 - 164, potwierdzenie przelewów dla C. S. k.166 – 192, wyciąg z rachunku C. S. k. 234, przesłuchanie uczestnika M. S. k. 300/2, przelew na rzecz S. S. (1) k. 397, zeznania uczestnika M. S. (1) k.300/2 i uczestnika C. S. k.300/2 – 301.

Z. S. (1) w dacie śmierci był proboszczem parafii D.. Był zatrudniony w Szkole Podstawowej w Zespole Szkół Ogólnokształcących w Dobrej na stanowisku nauczyciela w wymiarze niepełnym:

- 12/18 od 1 września 2006 roku do 31 sierpnia 2008 roku,

- 4/18 od 1 września 2008 roku do 31 sierpnia 2013 roku.

Dowód: pismo Zespołu (...) k.261, świadectwo pracy k.

262 – 263.

Zasiłek pogrzebowy w kwocie 4000 zł z tytułu śmierci Z. S. (1) odebrał jego brat S. S. (1). Na organizację pogrzebu S. S. (1) poniósł wydatki w kwocie 6645 zł, na którą złożył się koszt zakupu: wizytówki na trumnę, krzyża na grób, tabliczka na grób, przygotowanie ciała i przewóz zmarłego w trumnie.

Dowód: pismo ZUS k. 659, faktura k. 83.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dokumenty w postaci: testamentu, akt sprawy I Ns 511/17, informacji Banku (...), wydruków z kont bankowych, umów sprzedaży, pisma ZUS oraz zeznań stron. Dokumenty te co do zasady nie były kwestionowane przez strony.

Dokonując oceny zeznań stron Sąd uznał je za wiarygodne z wyjątkiem części zeznań uczestnika S. S. (1). Jego twierdzenia dotyczące udzielonych przez niego spadkodawcy pożyczek nie znalazły potwierdzenia w zgromadzonym materiale dowodowym.

Sąd zważył co następuje:

Sąd umorzył postępowanie w stosunku do Wyższego Seminarium Duchownego w T., ponieważ nie jest ono zgodnie z prawomocnym postanowieniem o stwierdzeniu nabycia spadku po Z. S. (1) jego spadkobiercą (punkt I postanowienia).

Wspólność majątku spadkowego jest traktowana jako stan przejściowy, na żądanie każdego ze współwłaścicieli może nastąpić jej zniesienie, w formie działu spadku. Do działu spadku uregulowanego w art. 1037-1046 k.c., stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące zniesienia współwłasności w częściach ułamkowych (art. 210 - 212 oraz 220 k.c.)

oraz przepisy regulujące postępowanie w sprawach o zniesienie współwłasności (art. 680-689, 606-608, 617-625, 1066-1071 k.p.c.).

Żądanie działu spadku jest ustawowym prawem współwłaścicieli o tak podstawowym charakterze, iż co do zasady nie może być uznane za sprzeczne z zasadami współzycia społecznego, bowiem z samego założenia współwłasność jest nietrwała i każdy ze współwłaścicieli musi liczyć się z możliwością jej zniesienia także w sposób, który może pozbawić go prawa do rzeczy lub je ograniczyć.

Przeprowadzenie działu wymaga uprzedniego i prawidłowego ustalenia składu spadku. W postępowaniu o dział spadku mają zastosowanie przepisy art.680-689 k.p.c., w myśl których skład i wartość spadku ustala Sąd, rozstrzyga on także o istnieniu zapisów, których przedmiotem są rzeczy i prawa należące do spadku, o wzajemnych roszczeniach z tytułu posiadania poszczególnych przedmiotów spadkowych, pobranych pożytkach i innych przychodach oraz poczynionych na spadek nakładów i spleconych długów spadkowych.

W samym Kodeksie cywilnym (art. 211-212 k.c.) oraz w Kodeksie postępowania cywilnego (art. 621-625 k.c.) wyróżniono i uregulowano - na użytek postępowania sądowego - trzy sposoby zniesienia współwłasności, które mają odpowiednie zastosowanie do działu spadku, a mianowicie podział rzeczy wspólnej, przyznanie rzeczy jednemu ze współwłaścicieli, sprzedaż rzeczy wspólnej. Wskazane uszeregowanie sposobów zniesienia współwłasności świadczy o wyraźnej preferencji ustawodawcy. Bez wątpliwości traktuje on jako pierwszorzędny sposób podział rzeczy wspólnej (art. 211 k.c.). W dalszej kolejności aprobuje przyznanie rzeczy jednemu ze współwłaścicieli za spłatą pozostałych. Ostatecznością jest zaś sprzedaż rzeczy wspólnej (art. 212 § 2 k.c.). Z punktu widzenia indywidualnych interesów współwłaścicieli podział fizyczny rzeczy wspólnej jest najbardziej sprawiedliwy, gdyż każdy z nich ma możliwość otrzymania części rzeczy wspólnej w naturze. Podziału fizycznego rzeczy może więc żądać każdy ze współwłaścicieli. Uprawnienie to jest wyłączone tylko wyjątkowo, tj. gdyby dokonanie podziału byłoby sprzeczne z przepisami ustawy lub społeczno-gospodarczym przeznaczeniem rzeczy albo gdyby podział pociągał za sobą istotną zmianę tej rzeczy lub znaczne zmniejszenie jej wartości. Ograniczenia wyłączające dokonanie podziału rzeczy wspólnej zostały wyliczone w sposób wyczerpujący, dlatego też rozszerzenie ich na inne sytuacje w drodze wykładni nie jest możliwe. Sąd powinien dążyć do wydania postanowienia odpowiadającego woli wszystkich współwłaścicieli.

Przeprowadzenie działu wymaga uprzedniego i prawidłowego ustalenia składu spadku. W postępowaniu o dział spadku mają zastosowanie przepisy art.680-689 k.p.c., w myśl których skład i wartość spadku ustala Sąd.

W skład majątku spadkowego wchodzi ruchomości opisane w punkcie II.1a-i postanowienia oraz środki pieniężne w kwocie 289.273,19 zł.

Wartość ruchomości, Sąd oszacował uwzględniając zgodne w tym zakresie stanowisko uczestników postępowania, iż jest to wartość podana w deklaracjach przedłożonych do Urzędu Skarbowego i dołączonych do niniejszej sprawy. Zgodnie z art. 229 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., nie wymagają dowodu fakty przyznane przez uczestników, o ile przyznanie to nie budzi wątpliwości. W ocenie Sądu nie było koniecznym prowadzenie postępowania dowodowego na okoliczność ustalenia wartości ruchomości, gdyż wartość zgodnie przyjęta przez uczestników nie budzi wątpliwości co do swojej zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy.

Postanowieniem z 2 lutego 2018 roku, w sprawie I Ns 511/17 Sąd stwierdził, że spadek po Z. S. (1) na podstawie ustawy nabyło jego rodzeństwo: C. S., K. K., S. B., M. S. (1), A. S., Z. O., K. S. i S. S. (1) po 1/8 części. W ustnych motywach uzasadnienia postanowienia wskazano, iż rozrządzenia testamentowe zawarte w ostatniej woli zmarłego miały charakter zapisów zwykłych.

Zgodnie z art. 686 k.p.c. w postępowaniu o dział spadku sąd rozstrzyga także o istnieniu zapisów zwykłych, których przedmiotem są rzeczy lub prawa wchodzące w skład spadku. Roszczenia z tytułu zapisu co do zasady rozpoznawane są w procesie. Przepis art. 686 k.p.c. stanowi wyjątek od tej zasady, ponieważ pozwala sądowi na rozstrzygnięcie o zapisie w toku postępowania nieprocesowego o dział spadku.

Sąd podziela pogląd wyrażony w orzeczeniu Sądu Najwyższego z dnia 26 września 1968 r. w sprawie III CRN 209/68, OSNC 1969, Nr 6, poz. 112, iż w postępowaniu o dział spadku Sąd może orzekać o wykonaniu zapisu, jedynie wtedy, gdy zapisobierca jest jednocześnie spadkobiercą. Taka sytuacja zachodzi w niniejszej sprawie, ponieważ uczestnicy są jednocześnie spadkobiercami Z. S. (2) i zapisobiercami zapisów ustanowionych przez spadkodawcę, przy czym przedmiot zapisu wchodzi w skład spadku po Z. S. (1).

Rozstrzygnięcie nie tylko o istnieniu ale i o wykonaniu zapisu jest konieczne w postępowaniu o dział spadku, jak wskazał Sąd Najwyższy, ponieważ istnienie zapisu ma istotne znaczenie dla określenia układu sched spadkowych między spadkobiercami. Jakkolwiek dział spadku obejmuje tylko aktywa, a obowiązek wykonania zapisu należy do długów spadkowych (art. 922 § 3 k.p.c.), to zapis wykonany stanowi spłatę długu spadkowego, a zgodnie z art. 686 k.p.c. obowiązkiem sądu działowego jest m.in. orzeczenie także o wzajemnych roszczeniach pomiędzy współspadkobiercami z tytułu spłaconych długów spadkowych. Jeżeli zatem zapisobierca jest także jednym ze spadkobierców dzielonego spadku, ustalenie, że istnieje na jego rzecz zapis, pozwoli na dokonanie takiego działu spadku, który uwzględni ten zapis w drodze działu spadku. W takiej sytuacji sąd nie tylko ustala istnienie zapisu lecz także doprowadza do jego realizacji przez odpowiedni podział majątku spadkowego z uwzględnieniem zapisu dokonanego na rzecz jednego ze spadkobierców.

W punkcie III niniejszego postanowienia Sąd ustalił, iż własnoręczny testament Z. S. (1) z dnia 10 października 2006 roku zawiera ważne i skuteczne zapisy zwykłe ruchomości opisanych w punkcie II. 1 b – i postanowienia. Zgodnie z art. 686 k.p.c., w postępowaniu działowym sąd rozstrzyga także o istnieniu zapisów, których przedmiotem są rzeczy lub prawa należące do spadku. Poza sporem w niniejszej sprawie jest, iż w skład spadku po Z. S. (1) wchodzi ruchomości będące przedmiotem.

Zgodnie z art. 968 k.c., zapis zwykły może być ustanowiony przez spadkobiercę jedynie w ważnym testamencie.

W ocenie Sądu, testament Z. S. (1) spełnia warunki ważności testamentu własnoręcznego określone w art. 949 § 1 k.c., tj. został sporządzony własnoręcznie przez Z. S. (1), zawiera podpis spadkodawcy i datę. Testament jest ważny, a w konsekwencji zapisy na rzecz uczestników zostały ustanowione skutecznie, z wyjątkiem zapisu dotyczącego samochodu.

Wobec powyższego, Sąd w punkcie IV postanowienia w wykonaniu zapisów przyznał na wyłączną własność:

- a. C. S. syna S. i L. zegarek i komplet mebli,
- b. K. K. córki S. i L. szafę, pościel i bieliznę,
- c. S. B. córki S. i L. komputer T.,
- d. A. S. syna S. i L. sprzęt RTV i DVD,
- e. Z. O. córki S. i L. laptop D.,
- f. M. S. (1) syna S. i L. sztuce.

W rozpoznawanej sprawie strony były zgodne, iż wolą spadkodawcy było aby przedmioty objęte zapisami przypadły na własność spadkobierców wskazanych w testamencie. Pomiędzy stronami nie było sporu co do podziału ruchomości, który został już dokonany między stronami. Ruchomości znajdują się w posiadaniu stron. Zostały one podzielone zgodnie z wolą spadkodawcy i zapisami zwykłymi znajdującymi się w testamencie spadkodawcy. Wyjątkiem są ruchomości przeznaczone dla K. K., które znajdują się w dyspozycji C. S., który w piśmie z 6 maja 2019 roku zadeklarował gotowość ich przekazania siostrze (k.233). Rozstrzygnięcie w zakresie przyznania poszczególnych ruchomości stronom uzasadnia utrwalony stan posiadania tych przedmiotów przez każdego z uczestników. Skoro każdy z uczestników ma w swoim posiadaniu konkretne przedmioty, a jednocześnie żadna ze stron nie wносиła o

zmianę istniejącego stanu rzeczy Sąd uznał, że rozstrzygnięcie o przyznaniu stronom na własność ruchomości, w których posiadaniu się znajdują, będzie zgodne z interesami stron i wolą spadkodawcy.

Za powyższym rozstrzygnięciem przemawia również zasada wyrażona w art. 948 § 1 k.c., że testament należy tak tłumaczyć, ażeby zapewnić możliwie najpełniejsze urzeczywistnienie woli spadkodawcy. Zgodnie z § 2 powołanego przepisu, jeżeli testament może być tłumaczony rozmaicie, należy przyjąć taką wykładnię, która pozwala utrzymać rozrządzenia spadkodawcy w mocy i nadać im rozsądną treść.

W ocenie Sądu zapisem nie został jednak objęty samochód V. (...) nr rej. (...), rok prod. 2013. Samochód ten został zakupiony przez spadkodawcę 18 marca 2013 roku (k.266). Zatem w dacie sporządzenia testamentu 10 października 2006 roku nie stanowił własności spadkodawcy. Zgodnie z art. 976 k.c. w braku odmiennej woli spadkodawcy zapis rzeczy oznaczonej co do tożsamości jest bezskuteczny, jeżeli rzecz zapisana nie należy do spadku w chwili jego otwarcia albo jeżeli spadkodawca był w chwili swej śmierci zobowiązany do zbycia tej rzeczy. W testamencie sporządzonym w 2006 roku spadkodawca zawarł zapis: „dla brata K. - samochód osobowy mój”, co wskazuje, że decydował o posiadanym wówczas samochodzie. Spadkodawca pomimo, że wielokrotnie od tego czasu sprzedawał i nabywał nowe samochody nie zmienił w tym zakresie zapisu znajdującego się w testamencie. Samochód, który był objęty zapisem z 2006 roku nie należał do spadku w dacie jego otwarcia. Z testamentu nie wynika również wola spadkodawcy aby każdy ewentualny samochód jaki będzie w dacie otwarcia spadku własnością spadkodawcy przypadł w drodze zapisu K. S.. Mając powyższe na uwadze, uznać należy że samochód V. (...) nie był objęty zapisem i podlegał podziałowi przy dziale spadku.

W punkcie V postanowienia Sąd dokonał działu spadku po Z. S. (1) w ten sposób, że przyznał nieobjęte zapisami składniki na wyłączną własność:

- K. S. syna S. i L. samochód V. (...) opisany w punkcie II.1.a postanowienia,
- S. S. (1) środki pieniężne opisane w punkcie II.2.

Wnioskodawca wnosil o przyznanie mu samochodu V. (...), który również był w posiadaniu pojazdu. Uczestnicy wyrazili również zgodę na przyznanie samochodu V. (...) na rzecz wnioskodawcy.

Środki pieniężne opisane w punkcie II.2. postanowienia zostały wypłacone przez uczestnika S. S. (1). W sprawie sporna była kwestia czy środki pieniężne w kwocie 289.273,19 zł weszły w skład spadku. W ocenie Sądu należy przyjąć, iż powyższe środki pieniężne stanowiły własność spadkodawcy i nie zmienia tego faktu, okoliczność, iż uczestnik S. S. (1) wypłacił jej z kont spadkodawcy jako pełnomocnik.

Argumentacja uczestnika S. S. (1) zawarta w piśmie z 30 maja 2019 roku (k. 246), że brat od 2006 roku korzystał z jego pomocy finansowej nie znajduje potwierdzenia w pozostałym materiale dowodowym. Po pierwsze przez wiele lat później Z. S. (1) przekazywał liczne kwoty na rzecz swojego rodzeństwa z różnych okazji: imienin, świąt, wakacji. Kupował nowe samochody, które następnie sprzedawał swojemu rodzeństwu. Ponadto pożyczał swojemu rodzeństwu znaczne kwoty pieniężne. Był również przez wszystkie te lata posiadaczem licznych lokat bankowych o wartości ponad 200.000 zł. Wszystko to świadczy, o tym że wskazywane przez uczestnika dochody spadkodawcy nie sprowadzały się jedynie do emerytury. Trudno w tej sytuacji znaleźć logiczne wytłumaczenie powodu, dla którego Z. S. (1), jako proboszcz parafii, miałby wówczas pożyczać pieniądze u swojego brata S., który był młodym wikariuszem. I dlaczego pomimo posiadanych środków pieniężnych nie zwrócił pożyczki bratu S.. Racjonalniejsza, w ocenie Sądu jest wersja przedstawiona przez uczestników, zgodnie z którą to Z. pomagał swojemu najmłodszemu bratu S. i pożyczał mu pieniądze, które ten następnie zwracał.

Uczestnik S. S. (1) na poparcie swojego twierdzenia, że pieniądze, które wypłacił z konta spadkodawcy stanowił zwrot pożyczek jakie wcześniej udzielił spadkodawcy przedłożył potwierdzenia zerwania swoich lokat: z 20.02.2009 roku na kwotę 133 500 zł (k.264). Nie pokrywa się to jednak z datą przelewów na rzecz Z. S. (1) dokonywanych przez S. S.

(1) w latach 2009 - 2016. Gdyby nawet, to potwierdzałyby to tylko fakt dokonania przelewu a nie jego przyczynę. Z tytułów przelewów dokonanych przez S. S. (1) na rzecz brata Z. nie wynika aby to były pożyczki dla spadkodawcy.

S. S. (1) przedłożył również trzy potwierdzenia przelewów międzybankowych pomiędzy jego własnymi kontami z 26 sierpnia 2011 roku na kwotę 54.000 zł, z 10 stycznia 2012 roku na kwotę 107.500 zł i z 23 lipca 2012 roku na kwotę 234.995,00 zł (k. 252 – 255). Potwierdzają one jedynie, iż w powyższych datach posiadał takie środki na swoim koncie i niczego nie dowodzą w zakresie ewentualnej pożyczki dla spadkodawcy.

Mając powyższe na uwadze Sąd przyjął, iż środki wypłacone przez S. S. (1) z kont bankowych spadkodawcy po 1 lipca 2017 roku nie stanowiły zwrotu pożyczki. Tym samym jako środki stanowiące własność spadkodawcy weszły w skład spadku. Fakt, iż S. S. (1) był uprawniony na datę wypłaty tych pieniędzy jako pełnomocnik do ich wypłaty z konta bankowego nie oznacza, że stał się on właścicielem tych środków pieniężnych. Nadal stanowiły one własność spadkodawcy i weszły w skład spadku. Uczestnik nie wykazał aby faktycznie spadkodawcy pożyczył pieniądze. Nie przedłożył na tą okoliczność żadnych dokumentów, a z przedłożonych przelewów na rzecz brata Z. nie wynika jaka była ich przyczyna.

Podkreślić należy, iż dokumenty przedłożone przez strony dotyczące sprzedaży samochodów, pożyczek, umorzenia pożyczek świadczą o tym, iż spadkodawca w zakresie dysponowania środkami pieniężnymi był osobą skrupulatną i dokumentującą wszelkie przesunięcia finansowe. Trudno uwierzyć, iż pożyczając od swojego brata S. około 300.000 zł nie sporządziłby na tą okoliczność żadnego dokumentu.

Mając na uwadze, iż nieobjęte zapisami składniki majątku spadkowego to samochód V. (...) i środki pieniężne, to łączna wartość majątku spadkowego podlegającego podziałowi wynosi 354.273,19 zł. Na powyższą kwotę składają się:

- samochód V. (...), nr rej. (...) – o wartości 65.000 zł,
- środki pieniężne w łącznej kwocie 289.273,19 zł.

Odnosząc powyższe do udziałów po 1/8 przysługujących spadkobiercom wartość udziału każdego z nich wynosi: 44.284,14 zł.

Wnioskodawca K. S. otrzymał samochód o wartości 65.000 zł, czyli o wartości przekraczającej jego udział o 20.715,86 zł. Jednak M. S. (1) i S. B. zrzekli się spłaty z tego samochodu. Ich łączne udziały w tym samochodzie wynosiły 16.250 zł (65.000: 8 x 2). Stąd nadpłata K. S. wynosi 4465,86 zł.

Udziały stron w majątku wynoszą po 44.284,14 zł, z wyjątkiem S. B. i M. S. (1), którzy zrezygnowali z należnej im spłaty z samochodu czyli od wartości ich udziałów należy odjąć 8125 zł (65.000 : 8) co daje dla S. B. i M. S. (1) udziały o wartości 36 159,14 zł (44.284,14 zł - 8125zł).

Uczestnik S. S. (1) otrzymał środki pieniężne w łącznej kwocie 289.273,19 zł czyli 244.989,05 zł ponad swój udział.

Łącznie nadpłata wynosi 249.454,91 zł (4465,86 zł + 244.989,05 zł).

Łącznie niedopłata wynosi 249.454,84 zł

1. łączna suma należnych spłat: 249.454,84zł (4 spłaty po 44.284,14 zł i 2 spłaty po 36.159,86 zł)
2. łączna suma wszystkich nadpłat (sytuacje gdy wartość przyznanych ruchomości i środków pieniężnych przekraczała wartość udziału) – 249.454,91 zł,
3. udział poszczególnych współwłaścicieli w opisanej w punkcie 2 nadpłacie:
 - a. wnioskodawcy K. S. – ok. 1,79 % (249.454,91:100 = (...),54x 1,79% = 4465,24 zł

b. uczestnika S. S. (1) - ok. 98,21% (249.454,91:100 = (...),54x 98,21% = 244.988,77 zł.

Następnie odpowiednio do wyliczonego procentowo udziału w nadpłacie Sąd zasądził spłaty na rzecz uczestników od K. S. i S. S. (1) – jak w punktach VI i VIII postanowienia. Należne uczestnikom C. S., K. K., A. S., Z. O. spłaty w kwotach po 44.284,14 zł zasądzono od wnioskodawcy w kwocie 792,69 zł (1.79% należnej spłaty) i uczestnika S. S. (1) w kwotach po 43.491,45 zł (98.21% należnej spłaty). W sposób analogiczny zasądzono spłaty po 36 159,14 zł dla M. S. (1) i S. B. : od wnioskodawcy w kwocie 647,24 zł (1.79% należnej spłaty) i uczestnika S. S. (1) w kwotach po 35.511,89 zł (98.21% należnej spłaty).

Stosownie do art. 212 § 3 k.c. i art.688 k.p.c., jeżeli ustalone zostały dopłaty lub spłaty, Sąd oznaczy termin i sposób ich uiszczenia, wysokość odsetek, a w razie potrzeby także sposób ich zabezpieczenia. Wskazując na powołane przepisy, Sąd określił obowiązujący wnioskodawcę i uczestnika S. S. (1) termin spełnienia świadczenia w postaci dopłaty oraz wysokość i termin uiszczenia odsetek za opóźnienie w rozumieniu art. 481 § 2 k.c. na wypadek niespełnienia powyższego świadczenia w oznaczonym terminie.

Uczestnik S. S. (1) wniósł o zwrot poniesionych przez niego kosztów pogrzebu Z. S. (1). Na dowód poniesionych kosztów przedłożył fakturę na kwotę 6645 zł. Z pisma ZUS z 16 listopada 2019 roku wynika, iż S. S. (1) otrzymał zasiłek pogrzebowy w kwocie 4000 zł, stąd nie pokryte koszty pogrzebu poniesione przez S. S. (1) wynoszą 2645 zł. Kwotę tą należy podzielić na ośmioro rodzeństwa co daje kwotę 330 zł.

Powyższe kwoty Sąd zasądził od każdego z rodzeństwa na rzecz S. S. (1) (punkt VIII postanowienia). W pozostałym zakresie Sąd wniosek uczestnika S. S. (1) o zwrot pozostałych kosztów pogrzebu oddalił, ponieważ zostały one pokryte z zasiłku pogrzebowego (punkt IX postanowienia). Pozostałe koszty: za nocleg i zakup paliwa na przejazd do G. nie stanowią długów spadkowych.

Zgodnie z art. 922 § 3 k.c. do długów spadkowych należą: koszty pogrzebu spadkodawcy, koszty postępowania spadkowego, obowiązek zaspokojenia roszczeń o zachówek oraz obowiązek wykonania zapisów zwykłych i poleceń, inne obowiązki. Innymi obowiązkami jest umożliwienie korzystania z mieszkania i urządzenia domowego przez okres 3 m-cy od dnia otwarcia spadku, obowiązek wydania małżonkowi spadkodawcy przedmiotów urządzenia domowego (zapis naddziałowy), obowiązek dostarczenia dziadkom spadkodawcy środków utrzymania.

Sąd oddalił również wniosek uczestnika S. S. (1) o rozliczenie darowizn dokonanych przez Z. S. (1) (punkt X postanowienia). W myśl art. 1039 § 1 k.c., jeżeli w razie dziedziczenia ustawowego dział spadku następuje między zstępnymi albo między zstępnymi i małżonkiem, spadkobiercy ci są wzajemnie zobowiązani do zaliczenia na schedę spadkową otrzymanych od spadkodawcy darowizn oraz zapisów windykacyjnych, chyba że z oświadczenia spadkodawcy lub z okoliczności wynika, że darowizna lub zapis windykacyjny zostały dokonane ze zwolnieniem od obowiązku zaliczenia.

Z kolei zgodnie z § 3 art. 1039 k.c., nie podlegają zaliczeniu na schedę spadkową drobne darowizny zwyczajowo w danych stosunkach przyjęte.

W ocenie uczestnika na darowizny składały się: przelewy, samochody przekazane przez spadkodawcę rodzeństwu i niespłacone pożyczki.

Przelewy dokonywane przez spadkodawcę miały w ocenie Sądu charakter zwyczajowych darowizn, świadczą o tym już same tytuły przelewów. Z. S. (1) dokonywał systematycznie na rzecz swojego rodzeństwa przelewy z okazji świąt, urodzin. Były to kwoty od 100 zł do 1000 zł. W tytułach przelewów wpisywane było m.in. „niechciany mikołajkowy prezent”, „przelew mikołajkowy na święta”, „przelew jubileusz”, „święteczna paczka”, „przelew na święta”, „przelew imieninowy”, „przelew wakacyjny”, „przelew na leki”. Uczestnicy w toku tego postępowania zgodnie twierdzili (z wyjątkiem S. S. (1)), iż brat Z. pomagał swojemu rodzeństwu dokonując na ich rzecz wspomnianych przelewów. Dokonywał ich również na rzecz najmłodszego brata S..

Ocena, czy chodzi o darowiznę drobną, zwyczajowo przyjętą w danych stosunkach, powinna być dokonana jedynie w odniesieniu do konkretnego przypadku i z uwzględnieniem jego okoliczności. Wśród tych okoliczności niewątpliwie istotne znaczenie będzie mieć stan majątkowy spadkodawcy oraz obdarowanego spadkobiercy (Elżbieta Skowrońska-Bocian, Komentarz do kodeksu cywilnego. Księga czwarta. Spadki, wyd. X art. 1039). Mając na uwadze sytuację finansową spadkodawcy, można przyjąć, iż dokonywane przez niego darowizny w formie przelewów miały charakter drobny i zwyczajowy.

Nie potwierdziły się również twierdzenia S. S. (1) o darowiznie samochodów przez Z. S. (1) na rzecz rodzeństwa. Z dokumentów w postaci umów sprzedaży zawartych przez spadkodawcę z rodzeństwem wynika, iż samochody zostały sprzedane a cena zapłacona w gotówce. Potwierdzają to umowy zawarte w dniu 5 lutego 2004 roku i 10 stycznia 2008 roku z K. K. i jej mężem C. K. dotyczące sprzedaży samochodów T. (...) i T. (...). Jak również umowa z 2 czerwca 2013 roku, w której Z. S. (1) sprzedał swojemu bratu M. S. (1) samochód T. (...). Spadkodawca we wszystkich tych umowach kwitował odbiór gotówki za sprzedane samochody. W tym stanie rzeczy brak jest jakichkolwiek podstaw do przyjęcia, że samochody te były przedmiotem darowizn.

Uczestnik S. S. (1) podnosił również, iż do darowizn należy zaliczyć pożyczki udzielone rodzeństwu: M. S. (1), A. S. i C. S.. Pożyczki te zostały faktycznie udzielone. W dniu 7 maja 2006 roku Z. S. (1) pożyczył bratu M. 20.000 zł. W 2010 roku Z. S. (1) pożyczył swojemu bratu A. 36.000 zł. W dniu 16 sierpnia 2016 roku bracia umówili się, że w zamian za udzielenie przez A. S. bratu Z. pełnomocnictwa Z. umarza pożyczkę z 2000 roku i dodatkowo daje A. 25.000 zł. W 2012 roku Z. S. (1) pożyczył swojemu bratu C. 20.000 zł. W dniu 4 czerwca 2016 roku bracia umówili się, że w zamian za udzielenie przez C. S. bratu Z. pełnomocnictwa Z. umarza pożyczkę z 2012 roku i dodatkowo daje C. 10.000 zł.

Zapisy znajdujące się w dokumentach z 4 czerwca 2016 roku i 16 sierpnia 2016 roku wskazują, iż wolą stron było umorzenie pożyczek udzielonych przez Z. S. (1) w zamian za udzielone mu pełnomocnictwa. Dla obu stron była to transakcja, na której każda ze stron korzystała. Z. S. (1) uzyskał pełnomocnictwa, na których mu zależało a jego bracia zwolnienie z długu. Spadkodawca miał prawo „umorzyć” pożyczki, to były jego pieniądze i w dacie podejmowania tych decyzji było to dla niego korzystne. W tym stanie rzeczy również tych pożyczek nie można potraktować jako darowizn ze strony Z. S. (1) na rzecz braci. Okoliczność, że pożyczki te zostały umorzone w zamian za udzielone pełnomocnictwa potwierdził sam uczestnik S. S. (1) w piśmie z 17 kwietnia 2019 roku (k.196).

W punkcie XI Sąd nakazał ściągnąć od wnioskodawcy i uczestnika M. S. (1) na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego w Limanowej kwoty po 554 zł. Jest to koszt uzyskania od Banku (...) SA Oddział w L. informacji o całej historii konta bankowego spadkodawcy. Udzielenia takiej informacji żądali wnioskodawca i uczestnik M. S. (1) (k. 442 i 437). W aktach już wówczas znajdowała się informacja z ww. Banku dotycząca stanu kont i lokat za okres 6 miesięcy przed śmiercią. W związku z powyższym, kosztami uzyskania tej informacji Sąd obciążył wnioskodawcę i uczestnika M. S. (1).

W zakresie pozostałych kosztów postępowania Sąd rozstrzygnął na mocy art. 520 § 1 k.p.c. uznając, że każda ze stron winna ponieść koszty postępowania stosownie do swojego udziału, dzieląc przy tym w całości pogląd wyrażony w rozstrzygnięciu Sądu Najwyższego w sprawie sygn. akt III CZ 46/10 z dnia 19 listopada 2010 r. (publik. w Biuletynie SN nr 1 z 2011 r.), zgodnie z którym, w sprawach tzw. działowych nie zachodzi przewidziana w art. 520 § 2 i 3 k.p.c. sprzeczność interesów tych uczestników, którzy domagają się podziału, niezależnie od tego, jaki sposób podziału postulują i jakie wnioski składają w tym względzie.

SSR Małgorzata Hybel